

Lekarze – patroni wielkopolskich ulic

Świderskiego

Bronisław Świderski (1873–1941)
– lekarz, społecznik
i patriota leszczyński

Bronisław Świderski urodził się 25 listopada 1873 r. w Jarocinie. Był synem nauczyciela Rocha oraz Pelagii z Woźnickich. Szkołę powszechną oraz gimnazjum ukończył w Ostrowie Wielkopolskim. Egzamin maturalny zdał w 1895 r., medycynę studiował w Berlinie, Strasburgu, Wrocławiu, Heidelbergu i Giessen, gdzie w 1900 r. uzyskał tytuł doktora nauk medycznych. W marcu tego samego roku osiedlił się w Lesznie, gdzie uruchomił praktykę lekarską. Pomagał Siostron Elżbietankom w organizacji Szpitala w Lesznie pod wezwaniem św. Józefa, w którym objął stanowisko lekarza naczelnego. W okresie I wojny światowej pełnił funkcję przewodniczącego Niemieckiego Czerwonego Krzyża w Lesznie. Po odzyskaniu niepodległości przez dwa lata był lekarzem powiatowym, przez dziesięć lat przewodniczącym Polskiego Czerwonego Krzyża oraz naczelnym lekarzem Ubezpieczalni Społecznej.

Na szczególną uwagę zasługuje działalność społeczna oraz niepodległościowa Bronisława Świderskiego. Był on jednym z najbardziej znanych mieszkańców Leszna I połowy XX wieku. W 1900 r. objął stanowisko sekretarza Towarzystwa Naukowej Pomocy im. Karola Marcinkowskiego w Lesznie, którego celem była pomoc biednej młodzieży w zdobywaniu wykształcenia. Działał również w Towar-

zystwie Przemysłowym w Lesznie, które propagowało rozwój rzemiosła, przemysłu, oświaty i kultury oraz integrację ludności polskiej. W 1903 r. współorganizował Towarzystwo Katolickich Robotników w Lesznie. Brał również udział w powstaniu Banku Ludowego w Lesznie, którego był jednym z 35 akcjonariuszy.

W 1918 r. Świderski był jednym z pięcioosobowej grupy założycieli Tajnego Komitetu Narodowego w Lesznie, który uległ przekształceniu w Radę Ludową. Po aresztowaniu w styczniu 1919 r. więziony był w leszczyńskim ratuszu, Głogowie Zgorzelcu oraz Żaganiu. Po uwolnieniu w sierpniu 1920 r. kontynuował działalność w Komitecie przygotowującym Leszno do przyłączenia zgodnie z Traktatem Wersalskim do Polski.

Bronisław Świderski był członkiem Rady Miasta. Działał w Komitecie do Walki z Bezrobociem, dzięki jego wsparciu powstała w 1936 r. świetlica dla bezrobotnych. Wnioskował o budowę domów dla bezrobotnych oraz przedstawiał jakie negatywne skutki niesie ze sobą bezrobocie.

W 1922 r. wybudował w okolicach Leszna nad Jeziorem Łoniewskim dom, który wkrótce stał się ośrodkiem leczniczym. Do leczenia wykorzystywał borowinę pozyskiwaną z okolicznych torfowisk. Leczył choroby reumatyczne, zapalenia mięśni i stawów, neuralgie oraz niedokrwistości.

Pozostawił po sobie liczne publikacje. Do dzisiaj przez regionalistów i historyków ceniona jest książka wydana w 1928 r. pt. „Ilustrowany opis Leszna i ziemi leszczyńskiej”. Na ponad 300 stronach Świderski prezentował obraz Leszna z początków XX wieku oparty na swoich obserwacjach i przeżyciach. W pracy z 1935 r. pt. „Dr Jan Jonston. Wybitny uczony dawnego Leszna” opisał postać znanego leszczyńskiego lekarza. W jego dorobku znalazły się również publikacje medyczne jak choćby praca wydana nakładem księgarni w Gnieźnie z 1905 r. pt. „Niemowle i jego choroby”.

Wśród mieszkańców Leszna znany jest do dzisiaj jako założyciel ogrodu zoologicznego. W 1903 będąc przewodniczącym Towarzystwa Upiększania Miasta, założył park dla zwiedzających, w którym atrakcją stanowiły dzikie zwierzęta oraz ozdobne ptaki, подарowane mu przez przyjaciół.

Bronisław Świderski w 1901 r. ożenił się z Julią Kowalik, z którą mieli czworo dzieci. Miał brata ks. Stanisława (1869–1921), który będąc proboszczem w Świerczynie (miejscowości oddalonej 15 km od Leszna), dał się poznać jako patriota i społecznik. Był delegatem na Polski Sejm Dzielnicowy, członkiem Powiatowej Rady Ludowej na powiat leszczyński oraz założycielem Kółka Rolniczego.

Bronisław Świderski zmarł 1 stycznia 1941 r. Pochowany został na starym cmentarzu w Lesznie, a po jego likwidacji prochy przeniesiono na cmentarz rzymsko-katolicki przy ul. Kąkolewskiej w Lesznie.

DR MED. TOMASZ KAZAŁO
PROF. NADZW. DR HAB. MED.
ANDRZEJ GRZYBOWSKI

